

Святковий настрій у чехів з'являється ще на самому початку грудня, адже чехи живуть за Григоріанським календарем. Предсвяткова біганина розпочинається тут вже 5 грудня, коли, за повір'ям, Святий Миколай у супроводі ангела і демона відвідує сім'ї, у яких є маленькі діти. І з цього дня до 24 грудня Прага, як і більшість малих та великих міст Чехії, перетворюються на величезний ярмарок: скрізь проводяться різдвяні розпродажі, рікою ллється глінтвейн та грог, вулицями гуляють ряджені і зазивали. 6 грудня у Чехії настає день Святого Мікулаша (або Святого Миколая, що нам ближче і зрозуміліше). Мікулаш був покровителем моряків і захисником дітей, тому в цей день прийнято влаштовувати дитячі ранки. А ряджені в образі Мікулаша, Єпископа, Ангела та Чорта ходять в цей день по вулицях міст і сіл і запитують у діток, чи добре вони поводитися в цьому році? Той, хто вів себе добре, отримує від Мікулаша солодощі. А тому, хто пустував, дається рік на виправлення.

На Різдво багато європейців їдуть у Прагу, щоб тут провести це Велике св'ято. За чеськими традиціями у кожному будинку, на кожній площі і в кожному костелі мусять бути встановлені віфлеємські ясла або віфлеємські вертепи. Виглядають вони як казкові барвисті лялькові декорації кульмінаційного моменту Різдва - народженням Ісуса. На міських площах можна побачити справжні сільські загони із соломою, живими домашніми тваринками та обов'язковою люлькою, в якій лежить маленький Ісус. Чехам не дуже подобається ім'я маленького Ісуса в німецькій транскрипції - Christkind, і вони замінили його своїм ласкавим Ежішком або Езулатко - так зветь найзнаменитішу чеську статуєтку дитини-Ісуса. Ця фігурка потрапила до Чехії з Іспанії у якості весільного подарунка. У 1628 році княгиня роду Лобковіц передала її в дар празькому костелу на Градчанах. В Різдвяну ніч потрапити в цей костел майже неможливо, місця треба займати заздалегідь - адже фігурка Езулатка вшановується як чудотворна.

У Чехії є чи не єдиний музей віфлеємських вертепів. Знаходиться він у місті Карлштейн. Напередодні Різдва і на канікулах після нього сюди спрямовуються сімейні та шкільні екскурсійні групи - подивитися у дії «королівський механічний вертеп» площею у 80 квадратних метрів, де крім королів-вохвів розміщені і фігури відомих чеських правителів, починаючи від святого Вацлава. Найбільш відомим у Чехії є віфлієм (по чеськи – бетлем), Томаша Криза, він складається із 1756 фігурок і знаходиться у музеї міста Йіндржіхов Градец. Завдяки своїм розмірам і кількості деталей він занесений в книгу рекордів Гінесса. Найбільш незвичайний за конструкцією у всьому світі вертеп теж знаходиться у Чехії. Він стоїть в Тршебеховіце-під-Огрі, що неподалік від міста Градец Кралове. Ідея змайструвати найбільший вертеп у світі з'явилася більше ста років тому у тршебеховіцького жителя Йозефа Пробошти. Разом із місцевим різьблярем Йозефом Капуціаном він почав майструвати величезні дерев'яні ясла і виготовляти фігурки біблійних персонажів, зразками для яких служили ілюстрації до чеської Біблії і гравюри з італійських книг епохи Відродження. Щоб десятки фігурок бетлему прийшли в рух, чимало попрацював механік Йозеф Фрімл. Використовуючи досвід роботи з млиновими механізмами, він виготовив з дерева безліч шестерень, важелів і валів, з'єднав їх в хитромудру систему передач, яка приводилася в рух обертанням колеса з ручкою. За винятком деяких деталей для створення вертепу було використано лише дерево. Оригінальний ручний привід з важелем пізніше був замінений малим електричним мотором.

Ще один символ Різдва і Нового року в Чехії – риба короп. Він мусить бути на кожному різдвяному святковому столі, у кожній чеській оселі. Вранці 25 грудня на праських набережних Влтави люди збираються цілими родинами, приносять акваріуми, відра, пакети з водою де плавають живі коропи. Напередодні Різдва рибин приносять додому, пускають у ванну, годують крихтами, а на святковий стіл виставляють прямо в тазіку або акваріумі. Звичайно, у Різдво короп має бути на кожному столі - але ж ніде не уточнюється, в якому саме вигляді.

~~Чеське Різдво та Новий рік~~

~~Чеське Різдво та Новий рік~~

~~Чеське Різдво та Новий рік~~